

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового
інституту

«Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЬОВСЬКИЙ

серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРЕССЛУЖБА ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ВІДОМСТВ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обо'язкова/ за вибором)

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“27” серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИЦЯ ПРОГРАМИ: Панасенко Ганна Сергіївна, кандидат політичних наук, доцентка, доцентка ЗВО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від “26” серпня 2026 року № 1

Завідувачка кафедри міжнародних відносин

Наталія ВІННИКОВА
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

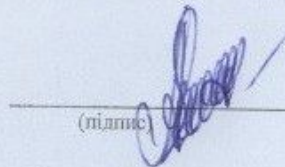

Іван МАРЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «27» серпня 2026 року, № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Пресслужба зовнішньополітичних відомств» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

підготовки бакалавра,

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Пресслужба зовнішньополітичних відомств» є підготовка студентів до професійної діяльності у сфері комунікацій та інформаційної політики зовнішньополітичних відомств, що передбачає оволодіння знаннями, навичками та вміннями, необхідними для ефективного функціонування пресслужб дипломатичних установ та інших зовнішньополітичних організацій.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретичних основ та правових засад;
- оволодіння інструментами міжнародної комунікації;
- формування навичок взаємодії зі ЗМІ;
- управління репутацією та кризовими комунікаціями;
- робота з цифровими та новітніми медіа.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
8-й	-
Лекції	
26 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
16 / 10 год.	-

Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
68 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	-

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

СК15. Розуміння сутності та специфіки зв'язків з громадськістю у міжнародних відносинах.

СК17. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати міжнародні комунікації між ними.

СК18. Розуміння сутності та специфіки міжнародної інформаційної діяльності.

СК19. Розуміння основ та особливостей забезпечення міжнародної інформаційної безпеки

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна :

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН08. Знати сутність та особливості зв'язків з громадськістю та сучасних PR-технологій у міжнародних відносинах.

РН12. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН13. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН20. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури. Передбачено самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою.

1.8. Пререквізити: «Зв'язки з громадськістю в міжнародних відносинах», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації», «Теорія комунікації», «Ділові сучасні документи і кореспонденція», Вступ до фаху «МІ та МК», «Ділова українська мова», «Інформаційно-комунікаційні системи і мережі», «Сучасні інформаційні технології»

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Джерела інформації та медіамоніторинг у комунікаційному процесі

Основи роботи з інформаційними джерелами. Необхідні інструменти для виявлення дезінформації, фейків та джерел їх походження (OSINT-інструменти, верифікація контенту). Характеристики якості інформації. Оцінка мультимедійного контенту (відео, аудіо, deepfake). Робота з текстовими та цифровими джерелами: традиційні ЗМІ, Telegram-канали, цифрові медіа платформи

Тема 2. Основні поняття про пресслужбу. Законодавче підґрунтя роботи пресслужб

Завдання, принципи та функції пресслужб зовнішньополітичних відомств. Правові засади інформаційної діяльності: Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації», Закон України «Про медіа». Стратегія інформаційної безпеки України. Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, що стосуються дипломатичної та інформаційної діяльності

Тема 3. Основні види PR-текстів у роботі пресслужби

Поняття PR-тексту в дипломатичній комунікації. Основні документи в піарівській діяльності. Класифікація PR-документів: внутрішні і зовнішні. Види PR-текстів: пресреліз, пресанонс, комюніке, офіційна заява (statement), бекграундер, факт-лист, спічрайтинг. Джерела PR-текстів: первинні (офіційні ноти, дипломатичні акти) і вторинні. Жанрова специфіка оперативно-новинних, аналітичних та фактологічних матеріалів

Тема 4. Засоби масової інформації, публічна дипломатія та зовнішня політика

Еволюція урядової комунікації: від класичної дипломатії до публічної дипломатії. Типи ЗМІ та їх роль у зовнішньополітичній комунікації. Міжнародні медіа (BBC, CNN, Reuters, DW тощо) як інструмент публічної дипломатії та Soft Power. Інформаційні та гібридні війни XXI ст.: аналіз впливу мас-медіа в умовах конфлікту. Взаємодія пресслужби з локальними, національними та іноземними ЗМІ (пул журналістів, престури, акредитація)

Тема 5. Соціальні медіа та Digital & Twitter Diplomacy

Роль соціальних медіа у роботі пресслужб зовнішньополітичних відомств. Стратегії цифрової комунікації та управління контентом. Офіційні акаунти державних діячів та відомств: специфіка роботи з платформами X (Twitter), Facebook, Instagram, LinkedIn, Telegram, YouTube, TikTok. Вимірювання ефективності онлайн-комунікацій (SMM-аналітика, охоплення, залученість)

Тема 6. Аналітика, моніторинг та медіааналіз інформаційного середовища

Сучасний моніторинг ЗМІ та аналіз інформаційних потоків. Використання автоматизованих інструментів для збору даних про медіаактивність та згадуваність (медіамоніторинг). Оцінка ефективності інформаційних та комунікаційних кампаній. Формування щоденних дайджестів, аналітичних довідок, звітів та рекомендацій для керівництва МЗС

Тема 7. Етика, стандарти та безпека роботи пресслужби

Професійні та етичні стандарти роботи пресслужб. Прозорість, точність та відповідальність у зовнішньополітичних комунікаціях. Конфіденційність, державна таємниця та кібербезпека інформації. Уникнення маніпуляцій, протидія дезінформації та дотримання стандартів фактчекінгу

Тема 8. Особливості роботи пресслужб та інформаційних агентств в Україні

Соціальні інформаційні комунікації та розвиток діяльності сучасних інформаційно-аналітичних центрів. Роль стратегічних комунікацій у зовнішній політиці України. Досвід функціонування Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, Центру протидії дезінформації. Технології обробки масивів інформації: принцип «інформація на базі інформації». Співпраця пресслужб із громадськими інституціями, Think Tanks та міжнародними аналітичними центрами

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Джерела інформації та медіамоніторинг у комунікаційному процесі	9	2	2/0			5						
Тема 2. Основні поняття про пресслужбу. Законодавче підґрунтя роботи пресслужб	17	4	2/2			9						
Тема 3. Основні види PR-текстів у роботі пресслужби	13	2	2/0			9						
Тема 4. Засоби масової інформації, публічна дипломатія та зовнішня політика	17	4	2/2			9						
Тема 5. Соціальні медіа та Digital & Twitter Diplomacy	17	4	2/2			9						
Тема 6. Аналітика, моніторинг та медіааналіз інформаційного середовища	13	2	2/0			9						
Тема 7. Етика, стандарти та безпека роботи пресслужби	17	4	2/2			9						
Тема 8. Особливості роботи пресслужб та інформаційних агентств в Україні	17	4	2/2			9						
Усього годин	120	26	16/10			68						

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 1. Джерела інформації та медіамоніторинг у комунікаційному процесі	2/0
2.	Тема 2. Основні поняття про пресслужбу. Законодавче підґрунтя роботи пресслужб	2/2
3.	Тема 3. Основні види PR-текстів у роботі пресслужби	2/0
4.	Тема 4. Засоби масової інформації, публічна дипломатія та зовнішня політика	2/2
5.	Тема 5. Соціальні медіа та Digital & Twitter Diplomacy	2/2
6.	Тема 6. Аналітика, моніторинг та медіааналіз інформаційного середовища	2/0
7.	Тема 7. Етика, стандарти та безпека роботи пресслужби	2/2
8.	Тема 8. Особливості роботи пресслужб та інформаційних агентств в Україні	2/2
	Разом	16/10

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
		денна
1.	Тема 1. Джерела інформації та медіамоніторинг у комунікаційному процесі 1. Дослідити еволюція джерел інформації в дипломатичній діяльності: від традиційних медіа до OSINT, Telegram-каналів та штучного інтелекту. 2. Підготувати письмову доповідь/презентацію за однією з тем (на вибір): - «Інформаційне суспільство та цифрові трансформації у зовнішній політиці»; - «Інструменти OSINT та фактчекінгу для виявлення дезінформації в роботі пресслужби МЗС»; - «Ризики та можливості використання генеративного ШІ як джерела інформації для дипломатичних комунікацій»; - «Специфіка сприйняття мультимедійного контенту (short-video, deepfake) у міжнародному медіа просторі»	5
2.	Тема 2. Основні поняття про пресслужбу. Законодавче підґрунтя роботи пресслужб 1. Ознайомитись з організаційною моделлю та принципами діяльності пресслужби МЗС України та закордонних дипломатичних установ. 2. Опрацювати та скласти порівняльний тезовий конспект нормативно-правової бази: Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації», Закон України «Про медіа» та Стратегія інформаційної безпеки України. 3. Розробити проєкт Положення про пресслужбу (або департамент інформаційної політики) зовнішньополітичного відомства. 4. Укласти медіаплан інформаційних заходів пресслужби МЗС на тиждень (в умовах зовнішньополітичної кризи або дипломатичного візиту). 5. Підготуватися до симуляційної внутрішньої наради пресслужби з розподілу обов'язків	9

3.	Тема 3. Основні види PR-текстів у роботі пресслужби 1. З'ясувати жанрову специфіку, класифікацію та мовностилістичні вимоги до офіційних дипломатичних PR-документів. 2. Скласти порівняльну таблицю зовнішніх і внутрішніх PR-текстів пресслужби (пресреліз, пресанонс, комюніке, офіційна заява/statement, факт-лист, бекграундер). 3. <i>Практичний кейс:</i> на основі запропонованої інформаційного приводу (наприклад, проведення міжнародного саміту чи підписання угоди) підготувати пакет документів: офіційний пресреліз, пресанонс для іноземних ЗМІ та тези для спічрайтинга очільника відомства	9
4.	Тема 4. Засоби масової інформації, публічна дипломатія та зовнішня політика 1. Дослідити взаємодію пресслужби з національними та міжнародними медіа (BBC, CNN, DW, Reuters). Формати медіазаходів. 2. Розробити концепцію, регламент та сценарій проведення пресконференції або брифінгу для іноземних журналістів. 3. Підготувати press kit та план організації пресури для представників міжнародних ЗМІ в деокуповані або постраждалі регіони України. 4. Підготуватися до симуляційної рольової гри «Проведення термінового брифінгу речника МЗС для іноземних кореспондентів»	9
5.	Тема 5. Соціальні медіа та Digital & Twitter Diplomacy 1. Вивчити стратегії цифрової комунікації, SMM у зовнішній політиці, робота з платформами X (Twitter), Facebook, Instagram, LinkedIn, Telegram, YouTube. 2. Провести аудит та порівняльний аналіз акаунтів у мережі X (Twitter) двох зовнішньополітичних відомств (наприклад, МЗС України та МЗС Великої Британії/Польщі) за критеріями: контент, оперативність, тон, взаємодія з аудиторією. 3. Дослідити реальний кейс використання дипломатії в соціальних мережах під час міжнародної кризи (наприклад, реагування на надзвичайні події чи воєнні ескалації). 4. Створити контент-план та підготувати серію публікацій (дописи, інфографіку, тези) для Telegram та X з метою просування позиції держави на міжнародній арені.	9
	Тема 6. Аналітика, моніторинг та медіа-аналіз інформаційного середовища 1. Технології медіамоніторингу, збір та аналіз великих обсягів даних, складання підсумкової аналітики для керівництва. 2. Опрацювати методику проведення медіамоніторингу за допомогою автоматизованих систем. 3. <i>Практичний кейс:</i> здійснити моніторинг висвітлення конкретної міжнародної події за останній тиждень у світових ЗМІ та підготувати інформаційно-аналітичну довідку (оперативний дайджест) для Міністра закордонних справ. 4. Розробити матрицю оцінки ефективності (KPI) проведенної комунікаційної кампанії	9
	Тема 7. Етика, стандарти та безпека роботи пресслужби 1. Професійні та етичні кодекси (Афінський, Лісабонський),	9

	конфіденційність, запобігання витоку даних, чутливий контент – розуміти поняття 2. Проаналізувати основні положення міжнародних етичних кодексів PR і журналістики та підготувати доповідь «Етичні межі між публічною дипломатією, пропагандою та дезінформацією». 3. Опрацювати гайдлайн щодо дотримання режимних вимог та інформаційної безпеки під час роботи речників у зонах конфлікту. 4. Підготувати кейс-стаді щодо помилок дипломатичних пресслужб у соціальних мережах та шляхів їх подолання (кризовий PR)	
	Тема 8. Інформаційно-аналітичні центри та стратегічні комунікації в Україні 1. Описати функціонування StratCom в системі державної влади України, співпрацю з Think Tanks, Центром протидії дезінформації та Центром стратегічних комунікацій. 2. Дослідити організаційну структуру та напрями діяльності Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки або Центру протидії дезінформації при РНБО України. 3. Підготувати аналітичну доповідь за темою (на вибір): - «Еволюція стратегічних комунікацій України в умовах повномасштабної війни»; - «Взаємодія державних пресслужб із вітчизняними та міжнародними аналітичними центрами (Think Tanks)»; - «Модель протидії інформаційним операціям супротивника на рівні урядових комунікацій»	9
	Разом	68

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Пресслужба зовнішньополітичних відомств» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: бесіда, лекція;
 - наочні: ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: завдання, навчальні задачі, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії», методи емоційного/ «оціночного» стимулювання тощо;
 - формування почуття обов'язку і відповідальності: методи навчальних заохочень, досягнень, навчальних вимог;
 - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
 - логічні: індуктивні, аналогії;
 - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (інструктаж, ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
 - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні):

- навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи, ситуативні задачі тощо;
- самостійна робота здобувачів поза контролем викладача – самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Синхронні онлайн-заняття за своїм статусом є еквівалентом аудиторних занять, тому дистанційний формат онлайн-занять передбачає повноцінну інтерактивну присутність здобувача вищої освіти. Задля забезпечення належного рівня академічної комунікації, підтримки зорового контакту, ефективної командної роботи та ідентифікації особи під час синхронних відеоконференцій, а також відповідно до норм академічної етики та доброчесності, обов'язковою умовою участі в дискусіях, презентаціях та поточному контролі є робота з увімкненою відеокамерою та налаштованим мікрофоном. Це сприяє створенню відкритого освітнього середовища, верифікації здобувача та забезпеченню якісної зворотної взаємодії. У разі виникнення форс-мажорних обставин (технічні неполадки, проблеми зі зв'язком тощо) здобувач має завчасно або на початку заняття повідомити про це викладача у чаті сесії.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських і практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час практичних і семінарських занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- виконанням індивідуальної роботи (доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій, портфоліо здобувача вищої освіти тощо).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Упродовж семестру проводиться поточний контроль.

Усі роботи, виконані та представлені на заняттях в рамках навчальної дисципліни, включаючи доповіді, презентації, кейс-стаді та інші проєктні завдання, повинні бути **обов'язково завантажені в систему дистанційного навчання Moodle у зазначені терміни.** Це є необхідною умовою для їхнього подальшого оцінювання та обліку.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8			
4	8	8	8	8	8	8	8	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 15 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання. В умовах дії обставин непоборної сили, **як виняток**, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання поточного контролю:

- усні відповіді на семінарських заняттях – до 4 б.
- виконання творчих завдань – до 4 б.
- розв’язування ситуаційних задач – до 4 б.
- виконанням індивідуальної роботи (доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій тощо) – до 4 б.

Усні відповіді на семінарських заняттях (максимум 4 бали)

4 бали – студент повністю підготовлений. Демонструє глибоке розуміння функцій, завдань та законодавчо-правових засад діяльності пресслужб зовнішньополітичних відомств. Вільно та аргументовано оперує спеціальною термінологією. Висловлює критичні та оригінальні судження щодо сучасних комунікаційних кампаній МЗС України та закордонних дипломатичних установ, наводячи актуальні приклади з міжнародної практики.

3 бали – студент добре підготовлений. Оперує основними поняттями та бере активну участь у обговоренні. Аргументи є логічними та послідовними, вірно розкриває зв'язок між зовнішньополітичними рішеннями та їх медійним супроводом. Переважно спирається на матеріал лекцій і базову літературу, але виявляє ініціативу під час дискусії.

2 бали – студент слабо підготовлений. Демонструє базове розуміння основних засад роботи пресслужби (знає визначення, але виникають труднощі при поясненні їхньої практичної реалізації). Відповіді є загальними, не завжди правильно використовує фахову дипломатичну термінологію, не здатний до аналізу чи порівняння міжнародних комунікаційних моделей.

1 бал – студент не підготовлений або його відповіді є фрагментарними. Висловлювання поверхневі, повторюють думки інших учасників семінару, не демонструють розуміння суті функціонування урядових та дипломатичних пресслужб.

0 балів – студент повністю не підготовлений або його висловлювання не є релевантними до теми заняття. Повна пасивність упродовж семінару.

Виконання творчих завдань (максимум 4 бали)

4 бали – завдання виконано бездоганно. Студент демонструє високий рівень креативності, точний дотриманий жанровий стиль дипломатичного PR-тексту. Дотримано

усіх вимог до структури, точності та виваженості формулювань. Продемонстровано володіння інструментами цифровізації та SMM у дипломатії.

3 бали – завдання виконано якісно. Текст відповідає заявленому жанру та темі, структура загалом витримана. Є незначні зауваження щодо стилістики, вибору фокусу новинного приводу або оформлення, які не спотворюють загальний дипломатичний контекст.

2 бали – завдання виконано поверхово. Допущено суттєві порушення жанрової специфіки PR-документа (наприклад, плутанина між пресрелізом та аналітичною статтею), наявні стилістичні чи логічні помилки, формула подачі матеріалу не відповідає вимогам до офіційних урядових/дипломатичних джерел.

1 бал – завдання виконано фрагментарно чи формально. Не дотримано вимог до структури та обсягу, текст має очевидні ознаки компіляції або некоректного використання сторонніх матеріалів без належної адаптації під завдання.

0 балів – завдання не виконано або поданий матеріал повністю не відповідає поставленій вимозі чи виявлено факти плагіату.

Розв'язування ситуаційних задач (максимум 4 бали)

4 бали – студент демонструє системне та стратегічне мислення. Запропонований алгоритм вирішення ситуаційного кейсу (наприклад, реагування на інформаційну атаку, розробка медіаплану під час дипломатичної кризи) є максимально оперативно обґрунтованим, юридично та етично коректним. Надано чіткі рекомендації щодо вибору каналів комунікації та алгоритму дій речника.

3 бали – ситуаційну задачу розв'язано правильно. Запропонований план дій є логічним та реалістичним, проте бракує деталізації щодо ризиків, інструментів аналітики чи специфіки роботи з міжнародними ЗМІ.

2 бали – запропонований варіант розв'язання кейсу є частково некоректним або шаблонним. Студент пропонує поверхневі кроки, які не враховують специфіку дипломатичної етики, чинного законодавства про медіа або інформаційну безпеку.

1 бал – рішення ситуаційної задачі неконструктивне, продемонстровано незнання алгоритмів дії пресслужби під час надзвичайних чи кризових ситуацій.

0 балів – задачу не розв'язано взагалі або надана відповідь не відповідає змісту поставленого кейсу.

Виконання індивідуальної роботи (доповіді, аналітичні огляди, мультимедійні презентації) (максимум 4 бали)

4 бали – індивідуальна робота виконана на високому академічному рівні. Матеріал має чітку структуру, висвітлює актуальні проблеми діяльності пресслужб та урядових StratCom. Використано новітнє методичне забезпечення та фахові джерела (включаючи англomовні праці та офіційні ресурси МЗС). Мультимедійна презентація є наочною, естетично оформленою, а виступ – впевнений, із дотриманням регламенту та переконливими відповідями на запитання.

3 бали – робота є якісною та висвітлює тему. База використаних джерел достатня, матеріали систематизовані. Презентаційний супровід виконаний добре, проте у виступі студент переважно зачитав тези або не зміг вичерпно відповісти на уточнюючі запитання аудиторії.

2 бали – індивідуальна робота має компілятивний характер, аналітичний компонент виражений слабо. Доповідь спирається лише на застарілі або нефахові джерела з Інтернету. Оформлення презентації є формальним (перевантаженість текстом, відсутність структурованості).

1 бал – робота виконана вкрай недбало. Відсутня чітка структура, аналітичні висновки відсутні, виступ уривчастий та не демонструє володіння викладеним матеріалом.

0 балів – індивідуальну роботу не подано.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 60 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання 1– 10 балів

Теоретичне питання 2– 10 балів

Тестові питання – 20 балів (10 питань по 2 б. за кожен правильну відповідь)

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

1-2 питання білету:

10 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, грамотно, вільно та аргументовано його викладає, наводить визначення основних понять, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого питання, правильно інтерпретує основні принципи і положення, демонструє розуміння етапів розвитку пресслужби, виявляє знання основної і додаткової літератури з дисципліни;

7 – 9 балів – здобувач вищої освіти в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та грамотно його викладає, але подекуди недостатньо аргументовано, лише розкриває зміст поставленого питання, використовує лише обов'язкову літературу, демонструє тільки загальне розуміння суті дисципліни, значення пресслужби в міжнародній діяльності;

4 – 6 бали – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє цілісності засвоєних знань, відповідь має неузгоджений характер, присутні невідповідності у відповіді щодо основного понятійно-категоріального апарату дисципліни, а також граматичні помилки; відсутнє розуміння специфіки пресслужби в міжнародній взаємодії;

1 – 3 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом фрагментарно та поверхнево, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, демонструє непослідовне трактування етапів становлення та розвитку пресслужби, плутається в об'єкті та предметі дослідження, не володіє термінологією, не знає видатних персоналій, демонструє низьку грамотність.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел під час складання екзамену студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за екзаменаційну роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування:

- Студент має надати викладачу офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу.
- Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь.
- За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію тез досліджень.

Умови зарахування:

- Студент має надати офіційне звернення до викладача.

- До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів:

- Участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів.
- Публікація тез конференції: до 5 балів.

Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення про зарахування додаткових балів приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальна кількість балів поточної успішності **не може перевищувати 60 балів**.

Політика використання технологій штучного інтелекту

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни використання технологій штучного інтелекту не допускається. У тому числі під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
0 – 49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Комунікаційна стратегія Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки / МЗС України. Київ, 2026. URL: <https://mfa.gov.ua/news/mzs-predstavilo-onovleni-strategichni-dokumenti-na-napryamah-publichnoyi-diplomatiyi-ta-strategichnih-komunikacij>
2. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки / МЗС України. Київ, 2026. URL: <https://mfa.gov.ua/news/mzs-predstavilo-onovleni-strategichni-dokumenti-na-napryamah-publichnoyi-diplomatiyi-ta-strategichnih-komunikacij>
3. Комунікаційна стратегія «Україна – держави Південно-Східної Азії» на 2026–2030 роки / МЗС України. Київ, 2026. URL: <https://mfa.gov.ua/news/mzs-predstavilo-onovleni-strategichni-dokumenti-na-napryamah-publichnoyi-diplomatiyi-ta-strategichnih-komunikacij>

4. Виговська О.С. Теорія та практика міжнародних переговорів: навч.-метод.посіб. / О.С. Виговська. – Київ: Київ.ун-т.ім. Б.Грінченка, 2023 – 220 с.
5. Габро І. Особливості використання засобів та інструментів медіа-дипломатії в зовнішній політиці Великобританії та Німеччини. *Міжнародні відносини*. 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3124
6. Дзяни Г. О. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2024. 224 с. URL: <https://lpnu.ua/publicmanagement.pdf>.
7. Зовнішня політика України в контексті геополітичних процесів. Експертні оцінки характеру і впливу деяких зовнішніх факторів. Листопад 2025. К.: Центр Разумкова, 2025. 17 с.
8. Казанжи З., Романюк Т., Сало О., Клим П. *Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади*. Інститут масової інформації, 2017. URL: <https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/posibnyk.pdf>
9. Коптев О. С. Головні проблеми та виклики сучасної зовнішньої політики України. *Регіональні студії*. 2025. №43. С. 74–78, DOI: 10.32782/2663-6170/2025.43.12
10. Кость С. (кер. авт. кол.) *Журналістика і творчість : монографія*. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 562 с. URL: <https://journ.lnu.edu.ua/creative>
11. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 500 с. URL: <https://journ.lnu.edu.ua>
12. Кулеба Д. *Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот*. Київ : Книголав, 2022. 384 с.
13. Кулеба Д. Публічна дипломатія – нова зброя України в умовах гібридної війни. *Європейська правда*. URL: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038633>
14. Лі Річ. *Міфи про PR / пер. з англ. І. Семенюк*. Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2020. 272 с.
15. Мачикова М. Розбудова іміджу силових відомств як інструмент публічної дипломатії. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2017. № 1 (21). С. 96–105.
16. Пехник А.В., Краснопольська Т.М. Проблеми у сфері зовнішньої політики: сучасні проєкції. *Політикус*. 2022. № 4. С. 7-12.
17. Прес-реліз: як писати так, щоб захід відвідали URL: <https://ubihall.com.ua/uk/2018/03/05/pres-reliz-iak-pisati-tak-ob-zahid-vid/> - UBI Конференц Холл. <https://ubi-hall.com.ua/uk/2018/03/05/pres-reliz-iak-pisati-tak-ob-zahid-vid/>
18. Саврасова-В'юн Т. О. Комунікативний практикум : навч.-метод. посіб. Київ : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 184 с. URL: <https://kubg.edu.ua/kompracticum.pdf>. 18
19. Скуртул Г. Українські мережеві інформаційні агентства в умовах медіаконвергенції. *Обрії друкарства*. 2018. № 1 (6). С. 201–208.
20. Стеч К. Трансформація зовнішньополітичної суб'єктності України після 2022 року: аналітична модель гібридного впливу. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2025. Т. 61, №2. С. 91–96.
21. Цікул І. Особливості комунікаційного супроводу діяльності зовнішньополітичних інститутів влади в сучасних демократіях. *Сучасні історичні та політичні питання*. 2022. Вип. 45. С. 193–204. DOI: <https://doi.org/10.31861/mhpi2022.45.193-204>
22. Чубук О. Л. *Організація роботи прес-служби : навчально-методичний посібник*. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 52 с. DOI: 10.32837/11300.14724.
23. Яненко Я. В. Як писати рекламні та PR-тексти : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2023. 86 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/91580/1/Yanenko.pdf>.
24. Bjola C., Cassidy J., Manor I. Public diplomacy in the digital age. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2019. Vol. 14, No. 1–2. P. 83–101. DOI: 10.1163/1871191X-14011032.

25. Bjola C., Zaiotti R. *Digital Diplomacy and International Organisations: Autonomy, Legitimacy and Contestation*. London : Routledge, 2020. 304 p.
26. Carlin G. *Public Relations Planning & Strategy*. Boca Raton : Lynn University Digital Press, 2023. 196 p. URL: <https://spiral.lynn.edu/prstrategy/>.
27. Cull N. J. *Public Diplomacy: Foundations for Global Engagement in the Digital Age*. Cambridge : Polity Press, 2019. 272 p.
28. Duncombe C. Twitter and transformative diplomacy: social media and Iran–US relations. *International Affairs*. 2017. Vol. 93, No. 3. P. 545–562. DOI: 10.1093/ia/iix048.
29. Manor I. *The Digitalization of Public Diplomacy*. Cham : Palgrave Macmillan, 2019. 356 p. DOI: 10.1007/978-3-030-04405-3.
30. Pamment J. *British Public Diplomacy and Soft Power: Diplomatic Influence and the Digital Revolution*. Cham : Palgrave Macmillan, 2016. 247 p. DOI: 10.1007/978-3-319-43240-3.
31. Seib P. M. *Information at War: Journalism, Disinformation, and Modern Warfare*. Cambridge : Polity Press, 2021. 226 p.
32. Valentini C. (ed.), *Public Relations*, De Gruyter Mouton, 2021, pp. 23–44. DOI 10.1515/9783110554250-002.

Допоміжна література

1. Історія дипломатії: навч.-метод. посібник / за ред. О. В. Бігняка. Одеса, 2021. 116 с.
2. Куц Г.М. «Мем» як базова одиниця сучасної культурної еволюції // Сучасне суспільство: Збірник наукових праць / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків, 2020. – Вип. 2 (21). – С. 49–57. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/politology/article/view/3423>
3. Міхалко М. 21 спосіб мислити креативно/ Майкл Міхалко; пер. з англ. Т. Бойка. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. – 400 с.
4. Солових Є.М., Солових В.П. Інтернет-мем як новий феномен в цифровій дипломатії та міжнародних відносинах //Європейська дипломатія у XXI столітті : матеріали IV науковопрактичного круглого столу (м. Харків, 17 грудня 2021 року)/ за ред. Л. В. Новікової, О. М. Доценко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 106–111 URL :<http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17214/2/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%2017.12.2021%20%281%29.pdf> (дата звернення: 11.08.2022 р.)
5. Стельмахова О. *Піаритись не можна зупинитись*. Київ, 2019.
6. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України. МЗС України, 2021. URL: <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/strategiya-publichnoyi-diplomatiyi>
7. Cull N. *Public Diplomacy: Foundations for Global Engagement in the Digital Age*. Polity Press, 2019. 272 p.
8. Pamment, J., Smith, C. *Evaluating Public Diplomacy and Strategic Communication*. London: Palgrave Macmillan, 2024. 225 p. ISBN: 9783031412356.
9. Seib, P. *Information at War: Journalism, Disinformation, and Modern Warfare*. Polity Press, 2021. 226 p.
10. USC Center on Public Diplomacy. *What is Public Diplomacy?* URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/page/what-is-pd>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. BBC News Україна : вебсайт. <https://www.bbc.com/ukrainian>
2. DiploFoundation (Digital Diplomacy Resources): <https://www.diplomacy.edu>
3. USC Center on Public Diplomacy (CPD): <https://uscpublicdiplomacy.org>

4. Асоціація з відновлення та розвитку зв'язків з громадськістю / PR-Ліга: <https://uapr.com.ua>
5. Європейська правда : вебсайт. <https://www.eurointegration.com.ua>
6. Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна»: <https://interfax.com.ua>
7. Інформаційне агентство «Укрінформ»: <https://www.ukrinform.ua>
8. Інформаційне агентство «УНІАН»: <https://www.unian.ua>
9. Міністерство закордонних справ України : офіційний вебсайт. <https://mfa.gov.ua>
10. Посольство Сполучених Штатів Америки в Україні : офіційний вебсайт. <https://ua.usembassy.gov/uk/>
11. Українська асоціація зі зв'язків з громадськістю (UAPR) : вебсайт. <https://uapr.com.ua>
12. Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ» : вебсайт. <https://www.ukrinform.ua>
13. Центр протидії дезінформації при РНБО України : офіційний вебсайт. <https://cpd.gov.ua>
14. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки (SPRAVDI): <https://spravdi.gov.ua>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Пресслужба зовнішньополітичних відомств»
(<https://moodle.karazin.ua/user/view.php?id=22529&course=13012&showallcourses=1>.)